

kwartaal

4

jaar

1984

**Kwartaaloverzicht
binnenlandse veiligheidsdienst**

KWARTAALOVERZICHT
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST
4e KWARTAAL 1984

INDEX KWARTAALOVERZICHT 4e KWARTAAL 1984

I. ACTIVITEITEN VAN BUITENLANDSE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN

Blz.

- Sovjetrussische militaire spionage en sabotage 1
- Spionagezaken in 1984 7

II. ANTI-DEMOCRATISCHE STROMINGEN

- Sovjetblad over communisten en protestbeweging in de westerse wereld 9
- Het NCEVS als instrument van de wereldvredeesraad 13
- Rechts-extremisme 16

III. MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

- Congres BADAN RERSATUAN 20
- De actuele situatie binnen de Surinaamse gemeenschap in Nederland 23
- BONK, een poging tot organisatie van de Basisdemocratie ? 28

BIJLAGE-I

- Overzicht voornaamste gebeurtenissen op (Politiek) activistisch gebied 33

BIJLAGE-II

- Onderwerp-Index kwartaaloverzicht 1984 37

I. ACTIVITEITEN VAN BUITENLANDSE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN

SOVJETRUSSISCHE MILITAIRE SPIONAGE EN SABOTAGE

Met een zekere regelmaat verschijnen de laatste tijd artikelen in de pers over Sovjetrussische sabotage- en verkenningsseenheden, de zogenaamde Spetsnaz,* die kort voor het uitbreken van een oorlog sabotage-activiteiten uitvoeren in het land waartegen de Sovjet-Unie ten strijde trekt. Deze Spetsnaz-eenheden maken deel uit van het GRU, de Sovjetrussische militaire inlichtingendienst.

Het fenomeen Spetsnaz-eenheden is niet nieuw in de GRU-organisatie; er is in het verleden echter weinig over gepubliceerd, doordat in het westen aanvankelijk weinig bekend was omtrent organisatie en werkwijze van deze eenheden. Daar is verandering in gekomen dank zij een in 1978 naar het westen overgelopen GRU-inlichtingen-officier, die recent onder het pseudoniem Viktor S. zijn kennis ook te boek heeft gesteld. In het najaar van 1984 werd dit boek, "Soviet Military Intelligence" in Engeland uitgegeven, waaraan de in dit artikel verwerkte gegevens voor een groot deel zijn ontleend.

De twee taken van het GRU

Direct na de oprichting van het Rode Leger in 1917 zijn op allerlei niveau's inlichtingengroepen geformeerd, die met de ontwikkeling van de strijdkrachten tot min of meer zelfstandige inlichtingeneenheden uitgroeiden. Reeds voor 1920 ontplooiden Inlichtingen Directoraten van de Militaire Districten intensief inlichtingenactiviteiten in het buitenland en werden vele bezoekers van de Sovjet-Unie als agent gerecruteerd.

Aan het eind van de jaren twintig werden ook militaire inlichtingen officieren onder dekmantel in het buitenland geplaatst. Zij deden zich o.a. voor als Sovjet-diplomaten, handelsvertegenwoordigers, correspondenten, consuls, maar hielden zich voornamelijk bezig met het recruterende van agenten.

Tesamen vormden zij een legale residentura in een bepaald land. Daarnaast werd gewerkt met zogenaamde "illegals", dat wil zeggen inlichtingen-officieren die opdrachten uitvoeren in een vreemd land en daarbij verhullen Sovjet-staatsburgers te zijn.

Momenteel maakt het GRU onderscheid tussen zogenaamde strategische en operationele informatie, waarvan de verwerving - zoals hierna nog zal blijken - gescheiden plaatsvindt.

*Spetsnaz = speciale opdracht.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam deze scheiding tot stand toen STALIN het Hoofddirectoraat Inlichtingen van de Generale Staf (Glavnoe Razvedyvatelnoe Upravlenie) oprichtte en aan dit Hoofddirectoraat de verantwoordelijkheid gaf voor de verwerving van strategische informatie door middel van agentennetwerken onder leiding van illegals of inlichtingenofficieren, die onder legale dekmantel werkzaam zijn in het buitenland.

De inlichtingeneenheden (Inlichtingen Directoraten) bij de verschillende krijgsmachtonderdelen beperkten zich vanaf dat moment tot het verzamelen van operationele informatie.

Geheim Russisch

wapen gesnapt
in volle
zee

Eerste Directoraat

Het Eerste Directoraat van het GRU is verantwoordelijk voor het verzamelen van informatie in Europa (exclusief Groot-Brittanie, inclusief Marokko). Het Directoraat bestaat uit een aantal directies; iedere directie verzamelt in zijn geografische gebied strategische informatie over de gehele wereld - dus ook over landen buiten Europa - en zet daartoe illegals in zowel als i.o.'s, die verbonden zijn aan legale residentura's.

Onder strategische informatie wordt verstaan:

- militaire informatie

letterlijk alles wat te maken heeft met de strijdkrachten (samenstelling, oefeningen, plannen, militaire leiding, moreel, mobilisatie, e.d.)

- militair-politieke informatie

relaties tussen landen, zoals overeenkomsten en bondgenootschappen

- militair-technologische informatie

ontwikkelingen in nieuwe technieken, wapensystemen en technologische processen.

- militair-economische informatie

de wapenproductie, de industriële capaciteit, energievoorziening, transportsystemen, e.d.

Vijfde Directoraat

Het Vijfde Directoraat van het GRU coordineert het verzamelen van operationele informatie, wat enkel geschiedt door de inlichtingeneenheden bij de verschillende militaire onderdelen, zijnde de Inlichtingen Directoraten van de 16 Militaire Districten, de 4 legergroepen in de DDR, Polen, Tsjecho-Slowakije en Hongarije en de 4 vloten van de Sovjet-Unie. De afkorting voor Inlichtingen Directoraat (Razvedyvatelnoe Upravlenie) is RU; bij een vloot wordt een Inlichtingen Directoraat RUF genoemd, waarbij de F voor Flota staat.

Operationele informatie is in de eerste plaats informatie betreffende de locatie van de vijand en het operatiegebied van legergroep of vloot. Deze informatie wordt grotendeels verkregen door luchtfotografie (satellieten en vliegtuigen) en aangevuld door lokale verkenningen. In vreedstijd worden deze verkenningen uitgevoerd door agenten, die zich dus vooral toeleggen op de klassieke militaire spionage.

Omdat Nederland ligt in wat door de Russen genoemd wordt het Centrale Gebied van militaire operaties, het eventuele gevechtsterrein voor de in de DDR, Polen en Tsjecho-Slowakije gelegerde legergroepen, kan Nederland geconfronteerd worden met inlichtingenactiviteiten ondernomen door de RU's van deze legergroepen, alsmede door de RUF van de Baltische Vloot die de Oostzee en de Noordzee als operatiegebied heeft.

Deze inlichtingenactiviteiten bestaan dus uit het verzamelen van operationele informatie, waartoe de Inlichtingen Directoraten geheel zelfstandig agenten recrutereren en runnen onder Nederlanders, die de Sovjet-Unie, de DDR, Polen of Tsjecho-Slowakije bezoeken.

Organisatie RU(F)

Een RU bestaat, net als het Vijfde Directoraat van het GRU zelf (Operationele Inlichtingen), uit 5 departementen, die de volgende taken hebben:

1e departement - tactische inlichtingen

2e departement - agenten-operaties

3e departement - Spetsnaz-eenheden

4e departement - informatieverwerking

5e departement - elektronische inlichtingenactiviteiten.

Een RUF heeft daarnaast nog een 6e departement, dat is belast met satellietverkenningen.

Onder verantwoordelijkheid van het 1e departement opereren verkenningsseenheden op divisie- en regimentsniveau. Bij elk van de 4 vloeten houdt het Scheepsverkenningdepartement zich bezig met het verzamelen van informatie over vijandelijke oorlogsschepen.

Het 2e departement is belast met het recruteren van geheime medewerkers, die informatie leveren over het land waar de legergroep of de vloot in oorlogstijd verwacht te zullen optreden.

Het 3e departement bereidt activiteiten voor, die kort voor het uitbreken van een conflict op vijandelijk grondgebied worden uitgevoerd door zogenaamde Spetsnaz-eenheden, zoals het vermoorden van politieke en militaire leiders (dit is overigens ook een taak van het KGB), het buiten werking stellen van nucleaire wapens (inclusief het vernietigen van opslagplaatsen en lanceerinrichtingen), het vernietigen van commandoposten en communicatiesystemen, het onbruikbaar maken van vliegvelden, etc. Gelijktijdig zullen Spetsnaz-eenheden trachten het openbare leven te ontregelen en verwarring en paniek te zaaien.

Het 4e departement is verantwoordelijk voor het rangschikken en analyseren van de verzamelde informatie.

Het 5e departement is belast met radio-interceptie. De RU's luisteren daartoe zoveel mogelijk in op de radio-communicatie van de vijandelijke strijdkrachten.

De departementen 5 en 6 van de RUF's zijn zeer gespecialiseerd in deze elektronische inlichtingenactiviteiten, waarbij eigen satellieten en schepen worden ingezet.

Spetsnaz-departement

.....

Het 3e departement bestaat behalve uit een groep i.o.'s, die agenten recrutereren die de Spetsnaz-saboteurs te zijner tijd behulpzaam moeten zijn bij hun optreden in het buitenland, uit een Spetsnaz-brigade van 1300 professionele saboteurs. In totaal bestaat het gehele Spetsnaz-potentieel in vreedstijd uit circa 27.000 saboteurs; in tijd van mobilisatie zal dit aantal vervier- of vervijfvoudigd worden. Een Spetsnaz-departement van een RUF is qua organisatie gelijk aan die van een RU; de RUF beschikt echter ook over een groep mini-onderzeeboten en 2 of 3 bataljons kikvorsmannen.

Afhankelijk van de omstandigheden zullen Spetsnaz-teams voor het uitbreken van de vijandelijkheden worden ingezet per vliegtuig of heli-copter en zonodig afgezet door onderzeeboten of koopvaardijschepen.

Teneinde al deze saboteurs op de juiste plaats te kunnen droppen en in de gelegenheid te stellen hun doelen feilloos te vinden, moet in vreedstijd een groot aantal inlichtingen-activiteiten worden ontplooid door agenten van het 2e departement.

De tot het 2e en 3e departement van de RU(F) behorende i.o.'s komen in vredetijd niet naar het targetland om agenten te recruter en te runnen. Zij ondernemen al hun operationele activiteiten vanaf Oosteurop ees grondgebied. Reizigers naar de Sovjet-Unie, maar ook naar de DDR, Polen, Tsjecho-Slowakije en in zekere zin ook Hongarije lopen het risico gerecruteerd te worden door i.o.'s, verbonden aan RU(F)'s.

Dit geschiedde bijvoorbeeld in de jaren zeventig toen een in Zuid-Limburg woonachtige Duitser zijn ouders in de DDR bezocht, nadat hij daartoe was overgehaald door zijn broer, die eveneens in de DDR woont.

Aanvankelijk kwam de Duitser in de DDR in contact met 2 Oostduitsers, maar later werd hij overgedragen aan in de DDR gelegerde Russische militairen, die hem recruteerden en hem opdracht gaven informatie te verschaffen over het NAVO-hoofdkwartier te Brunssum, Afcent.

Hij zou daartoe zelf toegang moeten zien te verkrijgen tot het Afcent-terrein, alsmede sub-agenten dienen te recruter en.

Een eenmaal gerecruteerde RU(F)-agent keert dus terug naar zijn eigen land en recruteert daar op zijn beurt sub-agenten. Het contact tussen i.o. en agent wordt onderhouden via dodebrievenbussen, gecodeerde radioberichten, geheimschrift in correspondentie en koeriers (treinbestuurders, vrachtwagenchauffeurs, zeelieden, e.d.).

De RUF van de Baltische Vloot verzamelt door middel van agentenoperaties informatie over havens in haar operatiegebied en heeft daartoe veel belangstelling voor zeelieden aan boord van Westerse schepen, die Russische havens aan de Oostzee aandoen. Uiteraard worden ook Russische zeelieden aan boord van Russische koopvaardij schepen ingezet bij het verzamelen van informatie over Westerse havens.

Marinehavens en havens waar militair materieel wordt aangevoerd zijn belangrijke targets van de Spetsnaz-brigades. Aangenomen wordt dat deze eenheden zijn getraind om deze zeehavens en daardoor de NAVO-bevoorradingssystemen te ontwrichten. Spetsnaz-saboteurs behorend tot de Spetsnaz-brigades doen in vredetijd legale target-verkenningen in de NAVO-landen als tourist, vrachtwagenchauffeurs, zeeman of lid van een sportploeg.

Conclusie

Viktor S' legt in zijn boek veel nadruk op het gevaar dat van de Spetsnaz-eenheden uitgaat. Terecht wijst hij erop, dat deze eenheden zeer effectief en gedisciplineerd hun opdrachten zullen uitvoeren en dat zij in de periode die voorafgaat aan het uitbreken van een militair conflict grote schade kunnen toebrengen.

Telegraaf 18-10-1984

Kernwapendepots doelwit terroristen

door H.F. van Loon
DEN HAAG, donderdag
Opslagplaatsen van kernwapens worden wederom van nieuwe beveiligingsmechanismen voorzien in het licht van hetgeen hoge NATO-officieren noemen... de toenemende dreiging door terrorisme en Sovjet-commando-eenheden van deze opslagplaatsen.

Waar het de Sovjet-Unie betreft zijn NATO-officieren ervan op de hoogte, dat speciale sabotagegroepen (zijn Spetsnaz-eenbraten) worden geoefend voor acties tegen opslagplaatsen van kernwapens in West-Europa, wanneer het tot een conflict mocht komen.

De afgelopen maanden is een aantal Spetsnaz-eenheden vanuit de Sovjet-Unie verplaatst naar de DDR, Hongarije en Tsjecho-Slowakije.

NATO-officieren wijzen erop, dat de Sovjet-dreiging de laatste tijd op meer punten wordt opgevoerd.

■ Een deel van de Sovjet-troepen in Oost-Europa is voor het eerst in lange tijd in staat van verhoogde paraaltheit gebracht.

■ De onlangs overgeplaatste chef van de Russische generaal staf, marschalk Nikolai Ogarkov, bleek bevelhebber van het Westelijk commando te zijn geworden eer tot nu toe niet bestaande post die volgens diplomaten, al leer wordt bemand in tijden van spanning.

Daarom is het gegeven, dat de RU's zelfstandig agenten recruter en runnen onder de reizigers naar een aantal Oosteuropese landen en door middel van deze agenten klassieke militaire spionage bedrijven voor ons van groot belang. Bovendien kan een groot aantal gesignaleerden en tot dusverre niet duidelijk te plaatsen verschijnselen (o.a. verdacht optreden van vrachtwagenberijders en schepelingen) thans beter geïnterpreteerd worden als zijnde activiteiten van de RU(F)'s, activiteiten die - dit moge duidelijk zijn - onze aandacht zeker waard zijn.

.

SPIONAGEZAKEN IN 1984

Spionagezaken die de wereldpers halen, vormen slechts het topje van de ijsberg. Niettemin zijn het veelal spectaculaire, schokkende of - van Oosteuropese zijde bezien - geslaagde operaties, waarvan in elk geval een waaarschuwendende werking uitgaat. Vandaar deze korte opsomming van de belangrijkste spionagezaken, welke in 1984 de aandacht van de pers hebben gekregen.

1. Eind 1983 trok de arrestatie van de Oostduitse natuurkundige Alfred Zl de aandacht. Het FBI hield hem in Boston aan, toen hij poogde geheime documenten te bemachtigen via een marinefunctionaris. Volgens de pers was hij de eerste Oostduitser, die in de VS op verdenking van spionage werd vastgehouden. Medio 1984 zou hij op borgtocht zijn vrijgelaten voor de borgsom van anderhalf miljoen gulden (!)
2. Op 20 januari 1984 werd op het vliegveld te Oslo de Noorse regeringsfunctionaris Arne Tl gearresteerd, die later bekende reeds jaren voor het KGB te hebben gespioneerd. De 41-jarige T ontmoette zijn opdrachtgevers in het buitenland. In verband met deze affaire werd een aantal Sovjetrussen door de Noorse regering persona non grata verklaard. De internationale pers wijdde veel aandacht aan deze zaak.
3. Minder publiciteit was weggelegd voor de Amerikaan Richard Craig S, die begin april op het vliegveld van Washington werd gearresteerd. S had een zevental jaren bij de inlichtingen-dienst van het Amerikaanse leger gewerkt. Hij verstrekke het KGB gegevens over een dubbeloperatie. Hij ontmoette zijn opdrachtgever te Tokio, waarmee, zoals ook in het vorige geval, de betrekkelijkheid van grenzen wordt geïllustreerd.
4. In april 1984 richtten de schijnwerpers van de wereldpers zich op het in Londen gevoerde proces tegen B. Michael B, een medewerker van de Britse veiligheidsdienst MI 5 bekende uit eigen beweging zijn diensten aan het KGB te hebben aangeboden. B. werd tot 23 jaar gevangenisstraf veroordeeld.
5. Medio 1984 werd in de BRD F.A. R. gearresteerd. In zijn studententijd werd hij - tijdens een familiebezoek in de DDR door het MfS gerecruteerd. In de DDR ontving hij een opleiding in conspiratieve technieken. Via diverse overheidsfuncties belandde hij tenslotte als Referatsleiter bij de Bundesgrenzschutz.

6. In augustus 1984 werd een medewerker van de Westduitse veiligheidsdienst BfV aangehouden. Hij zou gepoogd hebben geheime documenten te verkopen aan de Oost Duitsers. Door grote schulden zou hij hiertoe zijn overgegaan.
7. In september werd in de Duitse Bondsrepubliek de 60-jarige Manfred R. [] gearresteerd, die ervan werd verdacht aan de Sovjets de complete blauwdrukken van het geavanceerde Tornado gevechtsvliegtuig te hebben geleverd. R. [] emigreerde in 1954 van Oost- naar West-Duitsland en trad in 1967 in dienst bij het MBB-vliegtuigbedrijf te Munchen, het grootste lucht- en ruimtevaartbedrijf in de Bondsrepubliek. Contacten met de opdrachtgevers zouden hebben plaatsgevonden in Beieren, Oostenrijk en elders in Europa, terwijl bovendien gebruik werd gemaakt van dode brievenbussen.
8. Begin oktober vond in de Verenigde Staten de arrestatie plaats van de al 20 jaar aan het FBI verbonden Richard W. M. []. Het was voor het eerst in de geschiedenis van het FBI dat een van de medewerkers op spionage voor de Sovjet-Unie werd betrapt. Bij deze zaak waren twee Amerikanen van Russische afkomst betrokken.
9. Eind november 1984 maakte het FBI de arrestatie bekend van Karl K. [], verdacht van spionage voor Tsjechoslowakije. K. [] gaf aan Praag mogelijk namen door van Amerikaanse inlichtingenagenten, die in Tsjechoslowakije werkzaam zijn. De 50-jarige K. [], van oorsprong Tsjechoslowaak, vluchtte halverwege de jaren '60 naar de VS, waar hij tot Amerikaan werd genaturaliseerd. Volgens persberichten werkte hij van 1973 t/m 1975 op contract voor de CIA en had hij daarbij toegang tot vertrouwelijke informatie betreffende de nationale veiligheid. Volgens het FBI was K. [] tussen 1963 en 1965 opgeleid als agent van de Tsjechoslowaakse inlichtingendienst en vervolgens naar de VS gestuurd om de CIA of een andere Amerikaanse inlichtingendienst te penetreren.

.

II. ANTI-DEMOCRATISCHE STROMINGEN.

SOVJETBLAD OVER COMMUNISTEN EN DE PROTESTBEWEGING IN DE WESTERSE WERELD

Al geruime tijd blijkt men van Sovjetzijde niet meer zoveel te verwachten van vertrouwde communistische concepten als volks front vorming en mantelorganisaties, omdat die in het westen steeds minder blijken aan te slaan. Zonder die traditionele mogelijkheden nu overboord te willen zetten, zoekt men van die kant naar nieuwe alternatieven om gebruik te maken van "tegenstellingen binnen het kapitalistisch stelsel". Het belangrijkste theoretische CPSU-tijdschrift *Kommunist* ziet zo'n mogelijkheid blijkbaar in aansluiting bij de "nieuwe sociale protestbeweging" in het westen, die zich weliswaar kenmerkt door haar "anti-wetenschappelijk" en soms zelfs anti-communistische karakter, maar ook door haar "grote originaliteit" in de strijd tegen het kapitalistisch systeem. De communisten in de westerse landen, maar ook de Oostbloklanden zelf, moeten met deze "nuttige bondgenoten" zoveel mogelijk samenwerking zoeken door zich ideologisch vooral niet al te principieel op te stellen zonder overigens echt hun identiteit en voorhoederol op te geven. Tactisch is het voor communisten vaak zelfs beter om initiatieven voor concrete acties niet zelf te entameren, maar over te laten aan zulke alternatieve protest-bewegingen, die immers niet als "communistisch" verdacht zijn.

In het vijfde nummer van de afgelopen jaargang van het door het CC/CPSU uitgegeven theoretische blad *Kommunist* is een interessant artikel opgenomen onder de titel "Communisten en de nieuwe sociale protest-bewegingen".

Het artikel is geschreven door de filosoof KI en de historicus L. Eerstgenoemde is een prominent marxistisch-leninistisch theoreticus en bekleedt de functie van plv. hoofd van de Sovjetacademie van Sociale Wetenschappen. Hij stond bekend als assistent van de vroegere partij-ideoloog SI en als adviseur van de Internationale Afdeling van het CC/CPSU. Het bewuste artikel geeft aan wat het Kremlin verwacht van de verhouding in het Westen tussen communisten enerzijds en de "nieuwe sociale protestbeweging" anderzijds. Het uitgangspunt is "de strijd voor de vrede", die - zo wordt gesteld - binnen de internationale communistische beweging de eerste prioriteit heeft. Dat deze beweging daarin een speciale taak heeft blijkt uit de zinsnede, dat "de progressieve klasse van deze tijd, de internationale werkende klasse de taak heeft...(deze) strijd voor het veiligstellen van de vrede en de menselijke beschaving te leiden".

Rond deze internationale communistische beweging heeft zich - aldus het artikel - een "alliantie (gevormd) van heterogene klassen en sociale krachten, die verschillende politieke opvattingen aanhangen".

Deze "alliantie" heet samengesteld te zijn uit de vele "niet traditionele organisaties...(die) in de jaren zeventig in de ontwikkelde kapitalistische landen" zijn ontstaan, de "autonome sociale protestbewegingen, die zich onderscheiden door hun grote originaliteit en die brede kringen van de bevolking omvatten".

Onderdeel van deze protestbeweging zijn op de eerste plaats de "honderden anti-oorlogsgroepen en bewegingen in elk land", die ontstaan zijn uit "het streven om de dodelijke dreiging van een nucleaire confrontatie te voorkomen". Tot de "alliantie" worden door beide schrijvers ook de zogenaamde Groenen gerekend, die als onderdeel van de ecologische beweging "de strijd voor de vrede" combineren met het streven naar bescherming van het milieu "tegen de destructieve gevolgen van het uitputtend gebruik van natuurlijke hulpbronnen door de kapitalistische monopolies". Het artikel noemt naast de ecologische beweging in het algemeen voorts nog uitdrukkelijk de zogenaamde Burgerinitiatieven (in de BRD ontstaan als protest tegen "de aantasting van de democratische rechten"), de "alternatieve bewegingen" (opgekomen als gevolg van "het ongenoegen van de massa's over de consumptiemaatschappij en haar primitieve waarden"), de jeugdorganisaties en nieuwe groeperingen binnen de vrouwenbeweging. Het artikel zegt over deze laatste categorie - de term neofeministische beweging wordt overigens een keer uitdrukkelijk gebruikt door de auteurs - dat het "ondanks het duidelijk antiwetenschappelijke karakter van de daar levende opvattingen, ... onmogelijk (is) de rol van deze bewegingen als geheel niet als zeer positief te beoordelen, speciaal wat betreft hun activiteiten en initiatieven in de strijd voor nucleaire ontwapening en vrede".

Het bestaan en de activiteiten van deze nieuwe sociale bewegingen, die in brede kringen van de bevolking in het Westen weerklank vinden, kunnen - zo wordt in het artikel duidelijk gemaakt - van voordeel zijn voor de internationale communistische beweging. "De groei van de sociaal economische tegenstellingen binnen de ontwikkelde kapitalistische landen scheidt (namelijk) nieuwe mogelijkheden voor de werkende klasse en haar revolutionaire voorhoede (d.w.z. de CP) om te komen tot samenwerking" met deze organisaties. Dit streven naar samenwerking staat uiteraard al langer op het programma, wat het artikel onder andere illustreert door te verwijzen naar uitspraken gedaan tijdens het in 1981 gehouden congres van de Westduitse CP (DKP) en naar een resolutie van het 24e congres van de Franse CP (PCE) in februari 1982. Tijdens het DKP-congres werd gesteld dat "een vereniging van de krachten van de werkende klasse en van de progressieve politieke en sociale bewegingen ... belangrijk (is)" en de PCF onderstreepte "haar bereidheid om relaties uit te breiden met (sociale) bewegingen en organisaties op basis van wederzijds respect en erkenning van elkaars onafhankelijkheid". Het Kommunist-artikel wijst er in dit verband op dat eenzelfde beleid gevoerd wordt door "de communistische partijen van Griekenland, Denemarken, Portugal ... en van vele andere landen". Bij het streven naar samenwerking met de nieuwe sociale bewegingen met hun grote diversiteit aan ideologische concepten (het artikel noemt in dit verband het anarchisme,

het reformisme en religieuze en pseudo-marxistische concepten) doet zich voor een communistische partij het probleem voor op welke wijze zij zich moet opstellen tegenover opvattingen die in strijd zijn met het marxisme-leninisme.

Het is vanzelfsprekend dat het Kommunist-artikel ervan uitgaat dat door een CP geen ideologische concessies mogen worden gedaan en dat de zuiverheid van het marxisme-leninisme behouden moet blijven. De strijd voor dat laatste is dan ook zeer belangrijk, want "hoe intensiever de contacten zijn met niet-proletarische geleidingen, hoe groter het gevaar is dat opvattingen binnendringen, die vreemd zijn aan het wetenschappelijk socialisme".

Toch is het mogelijk om bij het streven naar samenwerking met de nieuwe sociale protestbewegingen op het terrein van de "ideologische discussie" twee verschillende wegen te bewandelen, die wat hun accent betreft verschillen. De eerste is die waarbij "een vastbesloten ideologische strijd wordt gevoerd tegen foute opvattingen" van de nieuwe protestbewegingen, "terwijl van de gelegenheid gebruik gemaakt wordt om tot samenwerking te komen of een verbond te sluiten".

Nogal cryptisch is daaraan toegevoegd dat "zulke opvattingen worden aangetroffen ... in de communistische pers", waarmee waarschijnlijk bedoeld wordt op die van orthodoxe CP-en in het Westen. Dit kan opgevat worden als een lichte vorm van kritiek, met name omdat daarbij aangetekend wordt dat het juist is een ander uitgangspunt te nemen. Die andere en dus betere benadering komt erop neer, dat "van alle mogelijkheden gebruik gemaakt wordt om tot samenwerking te komen of een verbond te sluiten, terwijl een onvermoeide strijd gevoerd wordt tegen foute opvattingen" bij de partners. Dit laatste - zo blijkt uit het artikel - moet dan niet de vorm aannemen van een onverzoenlijke polemiek maar van "een genuanceerde en zakelijke kritiek". Het is in ieder geval de bedoeling de nieuwe sociale protestbewegingen op een zodanige manier tegemoet te treden dat zij niet worden afgeschrikt. Daarom ook geen polemiek aan het begin van de relatie, want dat "kan twijfel doen ontstaan over de mogelijkheden om overeenstemming te bereiken met betrekking tot praktische zaken".

Het Kommunist-artikel legt dus de eerste prioriteit bij het streven naar samenwerking en schuift de ideologische discussie met de nieuwe protestbewegingen naar het tweede plan. Met name in de strijd voor de vrede - zo stelt het artikel - "groeit de behoefte aan contacten zelfs met die krachten die in andere aangelegenheden niet overeenstemmen met communisten en hen zelfs tegenwerken. Het zou kortzichtig zijn ... (daarom) een (potentiele) bondgenoot niet in aanmerking te nemen". Uitdrukkelijk wordt op een andere plaats nog gesteld dat dit ook geldt voor bewegingen met anti-communistische linksextremistische en anarchistische trekken.

Met instemming wordt in dit verband een uitspraak geciteerd van het congres van de Westduitse CP in 1981, waar geponeerd werd dat "wij geen communisten zouden zijn als we de dialoog en de samenwerking met deze krachten uit de weg zouden gaan". Het feit dat er verschillen van inzichten, meningen en opvattingen bestaan blijkt dus geen reden te mogen zijn om niet samen te werken in de strijd voor objectief gemeenschappelijke belangen.

Als de teneur van het lange, theoretische en helaas niet altijd even logisch opgebouwde Kommunist-artikel moet worden weergegeven, dan komt het erop neer dat de in het Westen bestaande nieuwe sociale protestbewegingen, ondanks het feit dat ze niet in het marxistisch-leninistische kamp thuishoren, beschouwd worden als nuttige bondgenoten in de historisch bepaalde strijd tegen het kapitalisme. Hun bestaan alleen al wordt door de auteurs gekwalificeerd als een indicatie voor een verscherping van de tegenstellingen binnen het kapitalistische systeem. Nodig voor een goede samenwerking tussen deze protestbewegingen en de westerse communistische partijen is wel een tactisch optreden van deze laatsten, waarbij het vooral zaak is een ideologische confrontatie te vermijden, die deze samenwerking kan frustreren. In die samenwerking moet de communistische partner blijven streven naar de leidende of voorhoederol, wat voor hen overigens niet hoeft te betekenen dat hij altijd de initiatiefnemende partij moet zijn als het gaat om concrete acties. Integendeel, in het artikel wordt uitdrukkelijk onderstreept dat waardevolle initiatieven, uit welke hoek dan ook, ondersteund moeten worden omdat zij een stimulans kunnen verschaffen in de gezamenlijke strijd. Tactisch is het trouwens ook beter als anderen dan communisten initiatiefnemer zijn, omdat dan de tegenstander niet de mogelijkheid heeft om acties van het etiket "communistisch" te voorzien en daarmee bij voorbaat verdacht te maken. Samenwerking is de boodschap en als deze eenmaal van de grond komt - aldus de impliciete uitspraak van het Kommunist-artikel - dan geeft die de mogelijkheid om de ideeën van het wetenschappelijk socialisme binnen de protest-beweging ingang te doen vinden. Tenslotte moet opgemerkt worden dat het artikel zich weliswaar richt tot de westerse communistische partijen, maar dat dit impliciet tevens betekent dat de CPSU zelf-ten dienste van de goede zaak - samenwerking met deze nieuwe sociale protestbewegingen, op incidentele of gestructureerde basis, niet uit de weg zal gaan.

.

HET NCEVS ALS INSTRUMENT VAN DE WERELDVREDESRAAD

Onlangs bracht een groep Nederlanders een bezoek aan het te Helsinki gevestigde internationale secretariaat van de Wereldvredeesraad (WVR), de voornaamstem internationale organisatie die de Sovjet-Unie ten dienste staat ter verwezenlijking van de doeleinden van haar buitenlandse politiek. Tijdens gesprekken met WVR-medewerkers werd duidelijk, hoe zeer de WVR zich tracht te mengen in de discussie rond de kernwapenproblematiek. In zijn actieprogramma voor 1985 besteedt de WVR met name grote aandacht aan de instelling van kernwapenvrije zones, het terugdringen van het kernwapenarsenaal, een verbod op ruimtewapens en vooral de ontmanteling van de reeds gestationeerde INF-wapens in West-Europa. Het is niet meer dan logisch, dat een niet onbelangrijk deel van de WVR-inspanningen gericht zal zijn op de kernwapendiscussies in Nederland. Hoewel de WVR in ons land geen afdeling heeft, bestaan voor hem hiertoe diverse mogelijkheden, met name via de Nederlandse afdelingen van twee bij de WVR aangesloten internationale organisaties, te weten de in Praag zetelende Christelijke Vredesconferentie (CVC) en de Berliner Konferenz Europaischer Katholiken (BK), domicilie houdende te Oost-Berlijn, alsmede via het nauw met de WVR verbonden Nederlandse Comité voor Europese Veiligheid en Samenwerking (NCEVS).

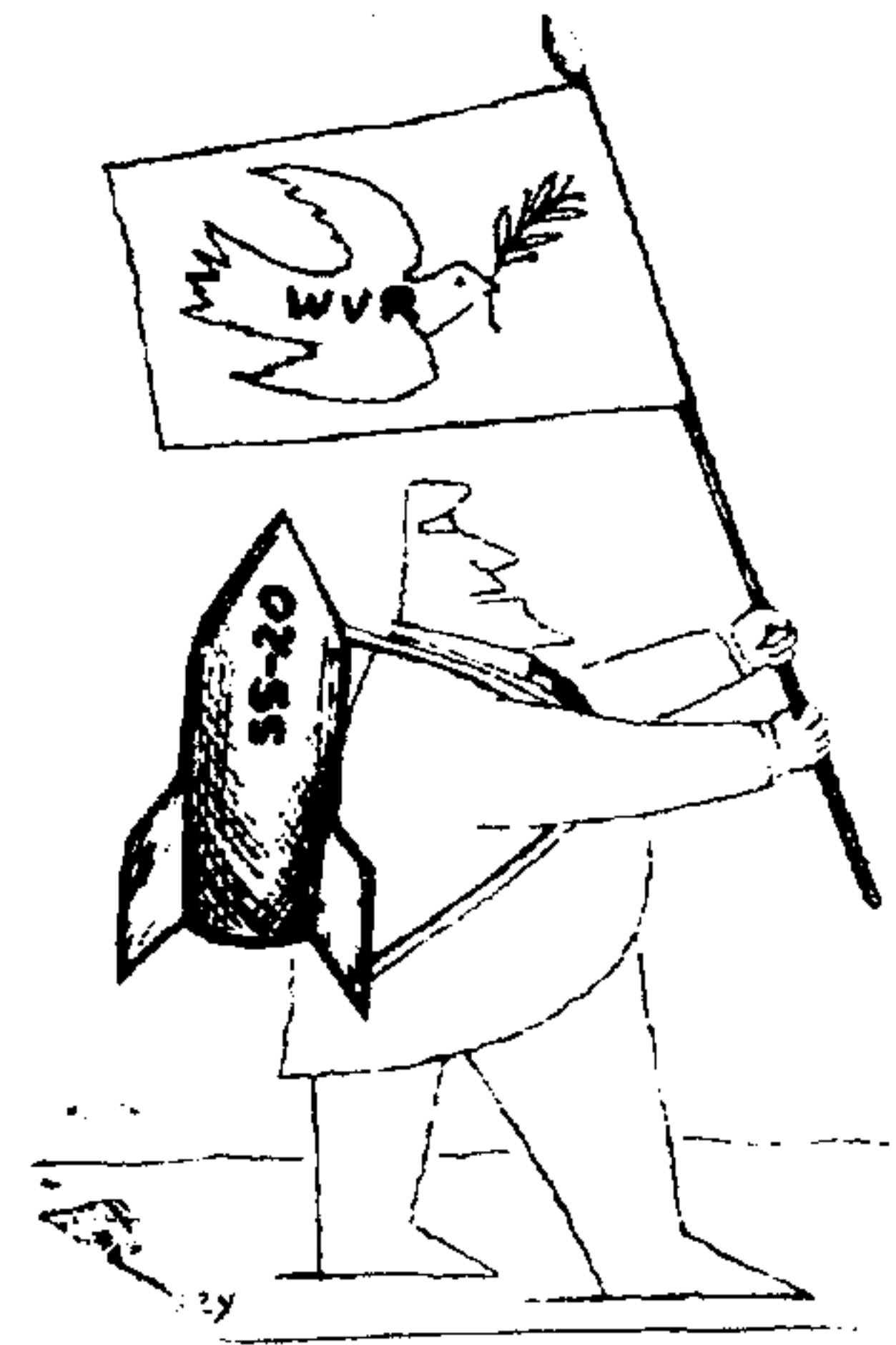
De WVR is ontstaan tijdens het in 1949 te Parijs gehouden "Eerste Wereldvredeescongres", dat een vervolg was op een het jaar tevoren in Polen gehouden en door de Sovjets geentameerd "Wereldcongres van Intellectuelen voor de Vrede". Het congres te Parijs leidde tot de oprichting van het "Wereldcomité van Partisanen voor de Vrede", dat zijn hoofdkwartier in deze stad vestigde. In 1950 werd de naam van dit comité veranderd in "Wereldvredeesraad". De WVR week in 1951 uit naar Praag nadat de Franse autoriteiten de Parijse vestiging hadden gesloten op beschuldiging van subversieve activiteiten. Enige jaren daarna werd het hoofdkwartier naar Wenen verplaatst, waarna in 1968 de vestiging te Helsinki volgde.

In het presidium van de WVR, dat sedert 1977 onder voorzitterschap staat van Romesh Chandra, een vooraanstaand lid van de Communistische Partij van India, hebben zitting de topleiders van andere frontorganisaties op het gebied van vakbonden, vrouwen- en studentenorganisaties en solidariteits- en christelijke groeperingen. De WVR coördineert velerlei activiteit van deze organisaties en entameert nieuwe Sovjet propaganda-initiatieven. Vanaf het ontstaan van de WVR heeft hij gepoogd de "massa's te mobiliseren tegen de agressieve oorlogspolitiek van de westerse allianties", waarmee in hoofdzaak de NAVO wordt bedoeld. In deze sfeer trok een aantal grote door de WVR geïnitieerde campagnes de aandacht.

In de jaren vijftig was de nucleaire voorsprong van de Verenigde Staten de aanleiding voor de start van de "ban de bom"-campagne, waarin met name de met de WVR samenwerkende frontorganisaties World Federation of Trade Unions en World Federation of Democratic Youth actief participeerden. Voorts draaide tijdens de Koreaanse oorlog de propagandamachine van de WVR op volle toeren ten gunste van Noord-Korea.

De oorlog in Vietnam was in de zestiger jaren de oorzaak van een grote WVR-campagne tegen "de agressie van de Verenigde Staten en hun bondgenoten in Indochina". Een hoogtepunt in deze actie was de door de WVR in 1968 georganiseerde Vietnam-conferentie te Stockholm, waar werd opgeroepen tot een boycot van organisaties en bedrijven, die bij deze oorlog waren betrokken en waar volledige ondersteuning van Amerikaanse deserteurs en dienstweigeraars werd toegezegd. Vanaf 1977 richt de WVR zijn propaganda in hoofdzaak tegen nieuwe westerse kernwapens.

De WVR heeft een tiental (individuele) Nederlandse leden, die naast banden met tal van andere organisaties in Nederland een gemeenschappelijke noemer hebben, nl. het lidmaatschap van de NCEVS. Het NCEVS wordt gedomineerd door pro-Russische communisten, van wie sommigen tamelijk goede contacten in Nederlandse politieke en journalistieke kringen hebben. De centrale figuur binnen het NCEVS is vice-president Miklos Ri

De belangrijkste activiteit van het NCEVS bestaat erin, dat het regelmatig propaganda maakt voor deelname aan door de WVR georganiseerde manifestaties, zoals de in juni 1983 te Praag gehouden Wereldvredesconferentie. Het poogt daarbij zoveel mogelijk Nederlandse organisaties en personen te betrekken. Een en ander markeert het NCEVS als het belangrijkste steunpunt van de WVR in Nederland. Dit blijkt voorts ook uit het feit, dat CVC-Nederland - en waarschijnlijk ook de Werkgroep Nederland van de BK - zich bij het NCEVS heeft aangesloten. Met name het CVC bundelt een aantal kerkelijke groeperingen, terwijl de communistisch beïnvloede beweging Christenen voor het Socialisme (CVS) en de werkgroep Oost-Europa Projecten (WOEP) als collectief lid tot de CVC zijn toegetreden. Het NCEVS heeft zich lange tijd goeddeels afzijdig gehouden van de kernwapendiscussie in Nederland. Dat leverde noch het NCEVS, noch de WVR veel problemen op, omdat in de periode tussen 1977 en 1982 het aan de CPN gelieerde Samenwerkingsverband Stop de N-bom, Stop de Kernwapenwedloop, grote activiteit ontplooide ten dienste van buitenlands-politieke doeleinden van de Sovjet-Unie. Als gevolg van politiek ideologische ontwikkelingen in de CPN kon het Samenwerkingsverband die rol na begin 1982 niet onverkort voortzetten. De samenwerking tussen de officiële Oosteuropese en de Westeuropese vredesbewegingen verliep problematisch, doordat van westerse zijde het ontbreken van onafhankelijke vredesgroepen en het ontbreken van democratische grondrechten in Oosteuropese landen bij voortdurende op de agenda van internationale conferenties werden geplaatst.

Nog onlangs liet de heer V. Zi , het eerste plaatsvervangend hoofd van de Internationale Afdeling van het CC van de CPSU *)* zijn ontstemming daarover blijken in een artikel, afgedrukt in het novembernummer van het Sovjet-tijdschrift voor internationale zaken "Novoya Vremya" (Nieuwe Tijden). Zi erkent in zijn artikel dat er in het Westen krachten zijn die zich zeer oprecht voor de vrede inzetten, maar tegelijkertijd niets moeten hebben van ondersteuning van de socialistische conceptie van een rechtvaardige vrede. Met deze krachten samenwerken ter voorkoming van oorlog is voor communisten toch wel degelijk mogelijk. Voorwaarde daarvoor is volgens Zi echter wel dat die westerse krachten het voorkomen van oorlog stellen boven andere zaken, zoals hun kapitalistische maatschappij-inzichten en hun normen voor materiele en geestelijke waarden. Wie dat niet doet geeft volgens Zi toe aan bewapening en oorlog en moet bestreden worden.

In dit verband is het recente optreden van het NCEVS opmerkelijk. In juli 1984 voerde NCEVS-vertegenwoordiger R tijdens de in Perugia (Italië) gehouden European Nuclear Disarmament Convention (ENDC) openlijk actie tegen het voortdurend ter sprake brengen van het ontbreken van mensenrechten in de Sovjet-Unie. Hij liet zelfs een petitie circuleren waarin uitspraken over mensenrechten als "een onderdeel van een streven naar destabilisatie in het Oostblok" veroordeeld werden. Kort daarna heeft het NCEVS getracht toelating te verkrijgen tot het Landelijk Overleg van Vredesorganisaties (LOVO), met de kennelijke bedoeling daar een ontkoppeling te bewerkstelligen tussen het kernwapendispuut en de mensenrechten-discussie. Het besluit van het LOVO het NCEVS niet toe te laten was voor het NCEVS zeer teleurstellend. Die teleurstelling verdween echter al weer spoedig, omdat men zich dank zij de WVR toch regelmatig verzekerd weet van deelname aan belangrijke internationale manifestaties en men via (andere) met het NCEVS verbonden organisaties en personen een eigen inbreng zal blijven houden binnen de Nederlandse Vredesbeweging.

.

*De CC-afdeling, die verantwoordelijk is voor het voorbereiden en controleren van de uitvoering van het internationaal Sovjet-beleid, evenals voor het propageren daarvan in het buitenland.

RECHTS-EXTREMISME

In de rechts-extremistische sfeer trok in Nederland gedurende het afgelopen jaar vooral de Centruumpartij de aandacht. Dat hield overigens niet in dat andere groeperingen zich in deze periode in-actief betoonden.

In onderstaande bijdrage wordt op summiere wijze verslag gedaan van de gedragingen van deze organisaties.

De Viking Jeugd

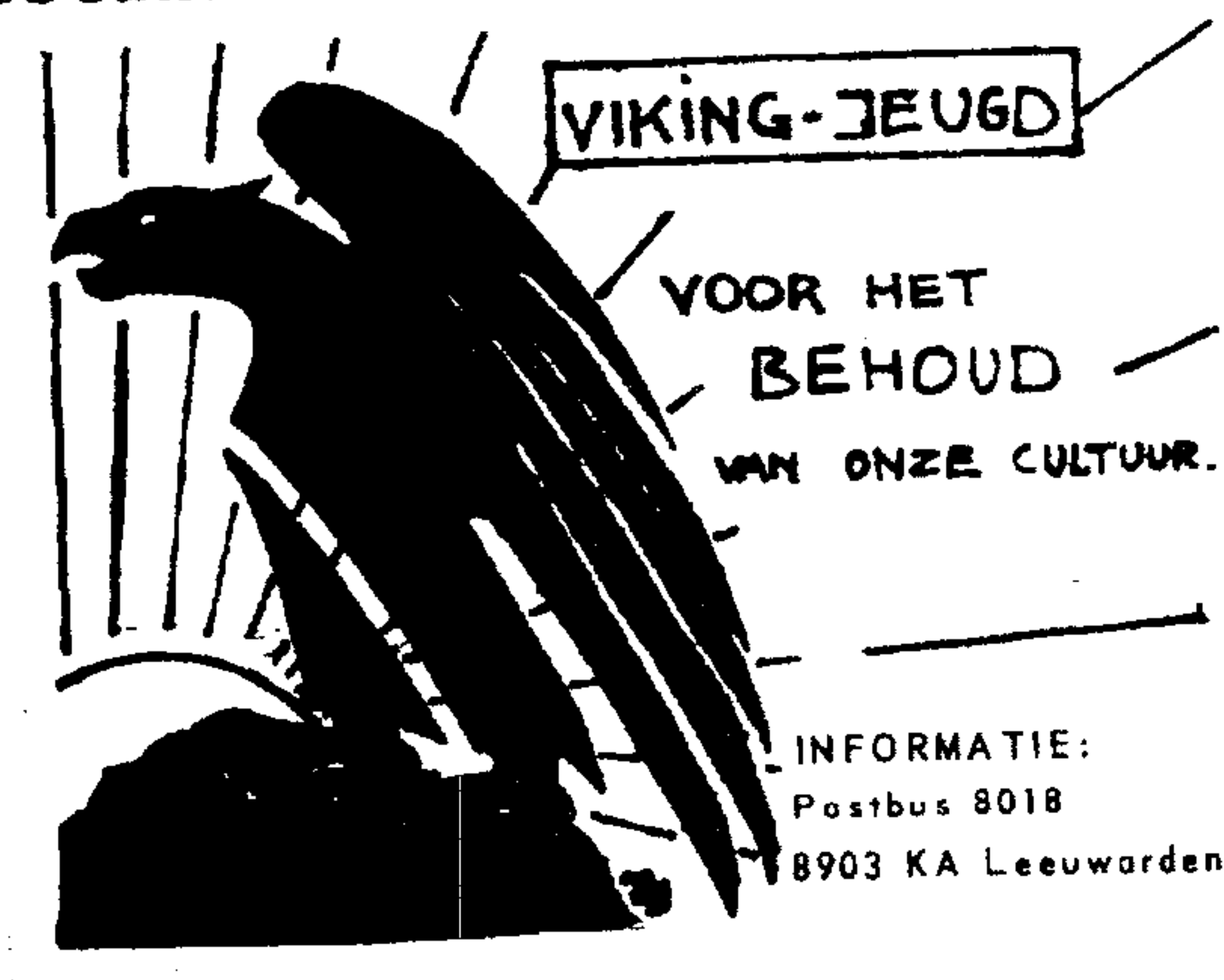
Tijdens het medio oktober 1983 gehouden besloten congres van de Viking Jeugd betoogde Bondsleider Chris Q dat 1983 een betrekkelijk rustig jaar voor de Viking Jeugd was geweest. Een jaar waarin was gewerkt aan de samenstelling van een betrouwbaar kader en een gezonde financiële basis.

Deze gerealiseerde uitgangspunten vormden - aldus Q - een goed fundament voor de verdere uitbouw van de Viking Jeugd. Hij riep 1984 dan ook uit tot het actiejaar der Vikingers en ontvouwde een plan-de-campagne, waarvan maandelijkse folderacties, ledenwerfacties, regionale vergaderingen en te organiseren ruiters- en zeilkampen de hoofdbestanddelen vormden.

Gelet op de intenties van de Bondsleider en de realiteit van 1984 kan met recht worden gesproken van het rampjaar der Viking Jeugd. Allereerst bleek de gezond genoemde financiële basis op drijfzand te zijn gebouwd : de Viking Jeugd kampt met een chronisch tekort aan liquide middelen.

Voor wat betreft de geplande activiteiten werd geconstateerd dat slechts een zeer gering aantal folderacties plaatsvond en dat een ruiterskamp te Bocholerheide slecht werd bezocht.

Voorts raakte de toch al geringe aanhang der Viking Jeugd (+ 30 betalende, c.g. actieve leden) door het Drachtster Anti-Fascisme Komitee gepubliceerde "Dossier Drachten",* danig uit zijn evenwicht. Het gevolg van deze publicatie is, dat de kern Drachten (+ 50% van het actieve Viking Jeugd-ledenbestand) tot op de dag van vandaag bijzonder weinig activiteit ontplooit. Daarnaast zorgden het feit dat Q zich genoodzaakt zag het Bondsleiderschap ter beschikking te stellen vanwege het aanvaarden van een betrekking bij mevrouw ROST van TONNINGEN en de interne meningsverschillen omtrent de doelstellingen van de Viking Jeugd voor een verdere afbrokkeling van deze organisatie.

*Een ex-politie-informant beschreef daarin zijn voor de Vikingers weinig vleiende ervaringen binnen de Viking Jeugd.

Recente ontwikkelingen binnen het restant der Vikingers duiden op een koersverandering, die ertoe zou moeten leiden, dat de Viking Jeugd als jongerenorganisatie van de door de bekende Joop ZWART geleide groepering "Neerlands Herstel" zou gaan functioneren.

De Nederlandse Volks Unie

Bij zijn hernieuwd aantreden als voorzitter van de Nederlandse Volks Unie stond Joop GLIMMERVEEN het actie voeren omwille van de publiciteit als primaire doelstelling voor ogen. Het bezig zijn als politieke partij verdween naar het tweede plan. Ook in het afgelopen jaar heeft de Unie getracht deze primaire doelstelling te verwezenlijken.

Geconstateerd moet worden dat in de eerste helft van 1984 de NVU daarin niet is geslaagd; de NVU-activiteit stond volledig in de schaduw bij de publiciteit rond de gebeurtenissen met betrekking tot de Centruumpartij.

In de tweede helft van dit jaar slaagde GLIMMERVEEN er regelmatig in de aandacht op zich te vestigen; als voorbeelden kunnen dienen de pamfletactie rondom de herdenking van de Slag om Arnhem en de (mislukte) kranslegging bij het monument van Kerwin DUINMEIJER. Het hoogtepunt in deze vormde het bezoek van de voorzitter en propagandaleider van de NVU aan het CP-partijbureau. De toch al verhitte gemoederen binnen de Centruumpartij raakten door de publicatie van dit bezoek door het weekblad Nieuwe Revu op kookpunt.

Alle publicitaire acties ten spijt, dient toch te worden gesteld dat de Nederlandse Volks Unie zich in een diep dal bevindt. Het ontbreekt de Unie aan daadkracht en organisatorisch elan.

De Centruumpartij

Het afgelopen jaar werd het bestaan van de extreem rechtse Centruumpartij vooral gekenmerkt door interne strubbelingen en controversiële zaken, die de oorzaak vormden voor aanhoudende publiciteit.

Het uitlekken van de interne discussienota "Nederland voor de Nederlanders", waarin onder andere wordt gesteld dat gewelddadige acties tegenover buitenlanders als een legitieme vorm van verzet voor het behoud van de Nederlandse waarden en cultuur dienen te worden aangemerkt, alsook het uittreden uit de partij van een pas gekozen gemeenteraadslid, deden begin 1984 het nodige stof opwaaien.

Bij de Rotterdamse deelraadsverkiezingen (16 mei 1984) behaalde de partij in de drie deelgemeenten waar werd deelgenomen, in totaal zeven zetels. De Europese Verkiezingen (14 juni 1984) daarentegen leverden voor de Centruumpartij geen zetel in het Europese Parlement op. Zij behaalde ruim 134.000 stemmen oftewel 2.55% der uitgebrachte stemmen.

Naast bovengenoemde issues deed met name de machtsstrijd binnen de partij de spanningen hoog oplopen. Aan deze strijd lagen vooral persoonlijke tegenstellingen tussen het parlementslid JANMAAT en partijvoorzitter KONST ten grondslag. Aanvankelijk vervulde het parlementslid vele sleutelfuncties binnen de partij. Aan deze monopoliepositie diende een einde gemaakt te worden, zo vond het partijcongres, dat hem dan ook slechts de functie van fractievoorzitter in het parlement toebedeelde.

De argumenten, die het congres hanteerde waren enerzijds rationeel (ook de grotere partijen zijn van mening dat de functies van partijvoorzitter en fractieleider in de Tweede Kamer onverenigbaar zijn), doch anderzijds sterk emotioneel (het gedrag van JANMAAT in de privelevenssfeer). Na dit congres tekende zich een duidelijke vleugelvorming af: een gematigde vleugel rondom het parlementslid JANMAAT, die de militante koers van de radicale vleugel rondom partijvoorzitter KONST ten stelligste afwees.

De radicale vleugel beschuldigde het parlementslid van eigenmachtig optreden, financiële manipulaties met overheids-gelden en van een niet partijprogramma gebonden opstelling in de Tweede Kamer. Het uiteindelijke resultaat van deze machtsstrijd was, dat het Dagelijks Bestuur der partij op 15 oktober j.l. een persverklaring uitgaf, waarin het zich volledig distancieerde van het parlementslid en hem ontzette uit zijn partijlidmaatschap.

Het Kamerlid JANMAAT heeft op een eind oktober 1984 gehouden hoofdbestuursvergadering via zijn aanhangers en toch nog een poging gedaan het Dagelijks Bestuur terzijde te schuiven. Deze poging mislukte echter zodat de definitieve breuk tussen JANMAAT en de Centrumpartij een feit werd. Partijvoorzitter KONST op zijn beurt heeft per 1 december 1984 zijn partijfuncties ter beschikking gesteld,

Met betrekking tot de aangekondigde nieuwe koers van de Centrumpartij wordt verwacht, dat de partijtop uit tactische overwegingen af wil van het single-issue imago, dat door JANMAAT in stand wordt gehouden door zijn benadrukking van de immigrantenpolitiek. Gesteld kan worden, dat de Centrumpartij momenteel stuurloos is en dat van enige activiteit van de achterban (kringen en afdelingen) geen sprake is.

Of de Centrumpartij voldoende potentieel bezit om voor de verkiezingen van 1986 uit dit dal te klauteren en zich politiek te manifesteren, dient te worden afgewacht.

.

III. MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

CONGRES BADAN PERSATUAN

Langzaam maar zeker lijken de tot dusver voornamelijk plaatselijke Molukse acties, die gericht zijn tegen de overdracht van de Molukse woningen van Domeien aan Gemeenten en particuliere instellingen, een landelijk karakter te krijgen. Was hiervan in het begin, zeker van de kant van de Molukse eenheidsorganisatie Badan Persatuan (BP), nog maar in beperkte mate sprake, momenteel kan bijna worden gesproken van een strijd om de gunst van de Molukse gemeenschap om deze problematiek op te lossen. Twee landelijke organisaties trachten elkaar daarbij de loef af te steken: Badan Persatuan en de Badan Umum (algemene beweging). Op het jaarlijkse congres van de Badan Persatuan, dat op 6 oktober 1984 te Wierden plaatsvond, namen de gedelegeerden een tweetal resoluties aan die verstrekkende gevolgen zou kunnen hebben voor de wijze waarop de "huurstrijd" in de toekomst gestreden zou moeten worden; deze resoluties hielden namelijk in:

1. de huurkwestie kan en mag niet los worden gezien van de zogenaamde KNIL-problematiek en
2. het kamp "Lunetten" te Vught zal door de bewoners niet vrijwillig worden ontruimd.

KNIL-problematiek en huurstrijd.

Wat houdt de KNIL-problematiek feitelijk in? Alweer enige jaren geleden besloot de Nederlandse Regering - na ampele overweging - dat Molukse KNIL-militairen met vijftien of meer dienstjaren recht zouden krijgen op een KNIL-pensioen. Door het hanteren van dit criterium vielen vele andere Molukse ex-KNIL-militairen direct al buiten de boot. Pogingen, van onder meer de Badan Persatuan, om te bewerkstelligen dat ook de categorie met minder dan vijftien KNIL-dienstjaren in aanmerking zou komen voor zo'n pensioen mislukten, met als gevolg dat de Badan Persatuan zich uiteindelijk bij de regeringsbeslissing neerlegde. Later diende zich echter een nieuw probleem aan: de huurkwestie (zie voor de achtergronden hiervan ook de kwartaalkoverzichten 83/4, 84/1 en 84/3). Deze kwestie koppeland aan het KNIL-aspect, komt men n tot de stellingname, dat een oplossing van de huurstrijd niet mogelijk zal zijn zonder dat ook het probleem van de KNIL-pensioenen tot ieders tevredenheid is opgelost. Het congres in Wierden achtte de huurkwestie van dermate groot belang dat men besloot hieraan op zaterdag 1 december 1984 een extra bijeenkomst te wijden, een zogenaamde Rapat Istimewa (bijzondere vergadering). Deze vergadering trok voor Molukse begrippen een overweldigend aantal belangstellenden: ruim 300 Molukkers trokken die dag naar het Jaarbeurscomplex te Utrecht, alwaar de bijeenkomst plaatsvond. De Rapat Istimewa bleek in werkelijkheid meer weg te hebben van een "hearing" dan van een echte vergadering. Vertegenwoordigers van vele Molukse woonwijken werden in de gelegenheid gesteld de huurproblematiek in hun wijk te schetsen.

De Badan Persatuan beloofde deze klachten vervolgens te inventariseren en in de loop van december tijdens enkele hoofdbestuursvergaderingen te evalueren. Ook het KNIL-aspect kreeg ruimschoots de aandacht in Utrecht, met als resultaat, dat het Hoofdbestuur van de Badan Persatuan besloot de strijd om de betwiste KNIL-pensioenen te hervatten.

Badan Umum.

.....

Inmiddels was begin 1984 de "Badan Umum" opgericht. Aanleiding tot deze oprichting was de in Capelle a/d IJssel opgelaaide huurstrijd. Een dertigtal Molukkers, afkomstig uit alle lagen van de Molukse samenleving, wijken en diverse organisaties, zetten hun onderlinge conflicten aan de kant en vonden elkaar in een gezamenlijk streven te zoeken naar een oplossing voor het huurprobleem. Zij verenigden zich o.l.v. de bekende Molukse activiste Frieda T in de Badan Umum.

De Badan Umum riep vervolgens drie commissies in het leven, t.w.:

1. de commissie decentralisatie,
2. de commissie KNIL-rechten en
3. de "Usaha Persatuan Bangsa" (= UPB, werkgroep voor Volkseenheid; ook wel "Bahagian Urusan Persatuan" genoemd).

Deze commissie heeft derhalve tot taak gekregen de eenheid onder de Molukse bevolking in Nederland te bevorderen. De drie commissies werd de boodschap meegegeven zich de problematiek op elk specifiek terrein zo snel mogelijk eigen te maken opdat - zodra zou blijken dat de Badan Persatuan de problemen niet of niet adequaat aanpakt - de Badan Umum deze taken onmiddellijk zou kunnen overnemen.

Lunetten

De Badan Persatuan nam op haar congres te Wierden ook een resolutie aan, waarin werd gesteld dat het laatste Molukse barakkenkamp "Lunetten" te Vught niet vrijwillig door de bewoners zou worden verlaten. Op het congres was een delegatie van de kampraad van Lunetten aanwezig, hetgeen mede van invloed is geweest op de inhoud en aanneming van deze resolutie. Deze kampraad, onder voorzitterschap van O. Ti, leed echter op 19 november d.a.v. een nederlaag tijdens de toen gehouden kampraadsverkiezingen. Vanaf 1 januari 1985 treedt nu een nieuwe kampraad in functie die onder leiding staat van de Molukkers M. Li en F. W.

De vraag doet zich voor of deze nieuwe kampraad zich wel zal kunnen vinden in de door de Badan Persatuan aangenomen resolutie. Zowel de oude als de nieuwe kampraad bepleiten verlenging van het verblijf in Lunetten. In tegenstelling tot de oude kampraad wil de groep L. /W. echter wel de onderhandelingsdeur naar het Ministerie van WVC openhouden. Voorts legt deze groep veel meer accent op de strijd voor de toekenning van de KNIL-pensioenen.

Het is evenwel nog niet met zekerheid bekend of zij deze strijd aan de huurproblematiek zal gaan koppelen, zoals dat veelal in andere Molukse woonoorden het geval is. In het kort komt het erop neer, dat de nieuwe kampraad wel wil verhuizen naar een moderne woonwijk, mits alle lasten - w.o. huurverhoging - die daar het gevolg van zijn door het Rijk vergoed zullen worden. De kampraad zal de resolutie van de BP waarschijnlijk dan ook te scherp vinden. Dit betekent, dat de kans dat bij een eventuele verhuizing rellen zullen uitbreken, aanzienlijk verminderd is. De mogelijkheid blijft echter aanwezig dat de voormalige kampraad met zijn eigen aanhang tot acties zal overgaan. In dat geval dient toch nog rekening gehouden te worden met interne ongeregeldeheden binnen het kamp Lunetten.

.

DE ACTUELE SITUATIE BINNEN DE SURINAAMSE GEMEENSCHAP IN NEDERLAND.

De maanden november en december bieden bij uitstek de gelegenheid aan de Surinaamse gemeenschap in Nederland om uiting te geven aan haar gevoelens met betrekking tot de situatie in het moederland. Behalve de viering van de 25e november als Surinaamse onafhankelijkheidsdag (Braza Dee = Dag van de omhelzing) heeft deze datum ook een speciale betekenis voor de sympathisanten van het BOUTERSE-bewind als oprichtingsdatum van de Eenheidsbeweging STANVASTE (ook 25 februari-beweging genoemd).

Voor de opposanten van het huidige bewind in Suriname is de 8ste december de meest geladen datum. In 1982 werden op die dag immers vijftien vooraanstaande critici van het bewind geexecuteerd, een feit dat nog maandelijks herdacht wordt. Mede daarom lijkt het juist nu opportuun om de actuele situatie binnen de Surinaamse gemeenschap weer eens te belichten.

1. Activiteiten van het Surinaamse verzet.

Congres Raad voor de Bevrijding van Suriname.
.....

Van 30 november tot en met 2 december 1984 hield de Raad voor de Bevrijding van Suriname zijn (eerste) congres. Als voornaamste doelstellingen van het congres kunnen worden genoemd:

- het coördineren van de activiteiten van de anti-BOUTERSE-organisaties, die samenwerken binnen het Platform voor de Bevrijding van Suriname en
- het bepalen van de strategie t.a.v. de sociaal-economische en politieke problemen in Suriname.

Het congres werd bijgewoond door 150 a 200 personen, onder wie de gedelegeerden van de zeven bij het Platform aangesloten groeperingen en genodigden uit o.m. de politieke en journalistieke sfeer. Uit het buitenland was een gast aanwezig, t.w. de Cubaan Miguel S, namens de anti-communistische organisatie "Resistance International". Na afloop van het congres kon o.a. de volgende conclusie worden getrokken:

- het streven van de raad is erop gericht de bevrijding van Suriname binnen een jaar na het congres te verwezenlijken;
- de tot nu toe geldende opvatting dat via politiek-diplomatieke activiteiten aan de bevrijding van het Surinaamse volk moet worden gewerkt, aangescherpt;
- bij alle te ondernemen acties, - ook als ook die eventueel een gewelddadig karakter hebben - dient de Nederlandse rechtsorde te worden gerespecteerd.

Met name rond de laatgenoemde stellingname lijkt er, ondanks de ogenschijnlijk bewaarde eenheid, sprake te zijn van verschil van mening tussen - met name - de voorzitter van de raad,

CHIN A SEN en het raadslid SOMOHARDJO. Onlangs liet SOMOHARDJO blijken, dat hij voorstander is van gewelddadige acties, zowel tegen doelen in Nederland als in het buitenland (Suriname). Vooral indien de Nederlandse regering zou besluiten over te gaan tot hervatting van de ontwikkelingssamenwerking met Suriname, sluit SOMOHARDJO een (gewelddadige) actie in Nederland niet uit.

SOMOHARDJO holt met een dergelijke uitspraak de op het congres in unanimitieit geformuleerde resolutie natuurlijk wel uit.

De door de Surinaamse ambassadeur HEIDWEILLER geponeerde stelling, dat CHIN A SEN een ernstige fout heeft gemaakt door SOMOHARDJO die naar HEIDWEILLER's mening onhandelbaar is tot de Raad toe te laten, lijkt, gezien het bovenstaande, bewaarheid te worden. De indruk bestaat, dat SOMOHARDJO langzaam maar zeker de positie van CHIN A SEN binnen de Raad tracht te ondermijnen.

CHIN A SEN heeft aangekondigd, dat de Raad voor de Bevrijding van Suriname de conclusies van het congres zal bestuderen en nader uitwerken. Op korte termijn worden derhalve geen spectaculaire activiteiten vanuit de Surinaamse oppositie verwacht.

2. Dialoggroeperingen

Delegatie van het Amsterdamse Volks Verzet in Paramaribo
:.....:

Op 3 december 1984 vertrok een delegatie van het Amsterdamse Volks Verzet naar Suriname, teneinde langs de weg van gesprekken met vertegenwoordigers uit alle geledingen van de Surinaamse samenleving de mogelijkheden te onderzoeken voor een verdergaande dialoog.

De missie van de delegatie had een oriënterend karakter. De delegatieleden hebben - naar eigen zeggen - door eerlijke en open gesprekken enerzijds getracht zich een beeld te vormen van de bestaande gevoelens bij het Surinaamse volk en anderzijds het democratiseringsplan van het AVV trachten toe te lichten. In het kader van dit democratiseringsplan stelt het Amsterdams Volks Verzet voor om op neutraal terrein een conferentie te houden, waaraan vertegenwoordigers van sociale groepen van de Surinaamse samenleving, de militaire leiding en de Surinaamse gemeenschap in Nederland zouden moeten deelnemen. De delegatieleden hebben uit de gevoerde gesprekken de volgende voorlopige conclusies getrokken:

- Het regiem-BOUTERSE steunt binnen de Surinaamse samenleving op een kleine achterban. Slechts 10 procent van de bevolking zou sympathiek staan tegenover het bewind. De Bevelhebber zou hebben beaamd, dat een dergelijk gering aantal mensen zijn politieke visie daadwerkelijk steunt.
- BOUTERSE is van mening, dat het een eerste vereiste is om het Surinaamse volk te winnen voor de ideeën van de Revolutie. Hij acht dit belangrijker voor het land dan de hervatting van de ontwikkelings-samenwerking tussen Nederland en Suriname.

- Het overgrote deel van het Surinaamse volk staat afwijzend tegenover een eventuele hervatting van de ontwikkelings-samenwerking, omdat het van mening is, dat dit een stabilisering van het huidige regiem betekent.
- Vrijwel niemand in Suriname staat sympathiek ten opzichte van het huidige voorstel van de regering-UDENHOUT aangaande de vorming van een Nationale Assemblee. Algemeen wordt deze stap echter wel aangemerkt als een "rustgevende factor in het eerste stadium van het democratiseringsproces".
- De Surinaamse bevolking lijkt over het algemeen kritisch te staan tegenover ieder initiatief vanuit de Surinaamse gemeenschap in Nederland om het democratiseringsproces te bevorderen.

Hoewel er geen concrete resultaten zijn bereikt is het Amsterdams Volks Verzet vooralsnog van mening, dat voortzetting van de dialoog wenselijk is. Het AVV zal kritisch, doch op constructieve wijze de ontwikkelingen in Suriname volgen.

De huidige machthebbers lijken evenmin afwijzend te staan tegenover voortzetting van de contacten. Gestreefd wordt naar periodiek overleg tussen (vertegenwoordigers van) het AVV enerzijds en de Surinaamse ambassade h.t.l. respectievelijk een gezant van BOUTERSE anderzijds. De persoon van de voormalige minister Andre HAAKMAT zelf - thans leider van het AVV - wordt door de Surinaamse legerleider overigens als storende factor ervaren. Voor HAAKMAT lijkt onder de huidige omstandigheden dan ook geen toekomst weggelegd in Suriname.

Stichting Herstel Relatie Nederland-Suriname (HERNES).

De activiteiten van deze dialooggroep beperken zich, voor zover bekend, momenteel tot het leggen van contacten met Nederlandse politici teneinde hen te bewegen zich in te zetten voor hervatting van de ontwikkelingssamenwerking met Suriname.

3. Activiteiten van pro-BOUTERSE groeperingen.

De Unie voor Volksdemocratie Suriname (UVS), opgericht in februari 1984, trok voor het eerst de aandacht in maart 1984 toen leden van deze organisatie het pand van de BOUTERSE kritisch gezinde Weekkrant Suriname in Rijswijk bezetten. De laatste tijd is de UVS opnieuw herhaalde malen in de publiciteit geweest:

- In het kader van de viering van de Surinaamse onafhankelijkheidsdag op 25 november heeft een zevental leden van de Unie, onder wie haar bekende woordvoerder WORMER, gedurende een week een zogenaamde hongeractie gehouden op het Binnenhof te 's-Gravenhage.

Met deze actie heeft men getracht de aandacht te vestigen op de noodzaak van de hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp aan Suriname.

- **WORMER** is eveneens op de voorgrond getreden als gesprekspartner van de al eerder genoemde ex-parlementarier **SOMOHARDJO** (Raad voor de Bevrijding van Suriname) in een televisieprogramma, dat vroegtijdig werd beëindigd vanwege een vechtpartij (zie punt 4).
- Op 8 december jl., twee jaar na de executie in Suriname van vijftien vooraanstaande critici van het **BOUTERSE**-bewind, zijn wederom herdenkingsmanifestaties gehouden in Amsterdam, waarbij de pogingen van de genoemde Unie om die te verstoren de aandacht hebben getrokken. In het algemeen kan gesteld worden, dat de UVS zich harder is gaan opstellen tegen zowel anti-BOUTERSE groeperingen als tegen het beleid van de Nederlandse regering inzake Suriname.

In tegenstelling tot de activiteiten van de Unie lijken andere groeperingen, die voorstander zijn van het huidige bewind in Suriname, zoals de Liga van Surinaamse Patriotten en **REBOSON**,* zich in aanmerkelijk rustiger vaarwater te bevinden.

1 Pro en contra

Herdenking 8-decembermoorden

*Revolutionaire Beweging van Ondersteunende Surinaamse Organisaties in Nederland.

4. De verhouding tussen pro- en contra-BOUTERSE-groeperingen in Nederland

Na een periode van betrekkelijke rust zijn binnen de Surinaamse gemeenschap de emoties onlangs weer hoog opgelaaid sinds het recente tv-debat tussen Rob WORMER en Paul SOMOHARDJO dat uitliep op een handgemeen tussen de voor- en tegenstanders van het huidige Surinaamse bewind. Dit incident verscherpte de (politieke) tegenstellingen, die gedurende langere tijd nogal verhuld waren gebleven, o.a. als gevolg van het verzoek van de Surinaamse overheid aan de BOUTERSE-aanhang in Nederland om de fragiele relatie tussen Nederland en Suriname niet te frustreren. Op korte termijn zou deze nieuwe ontwikkeling zelfs kunnen leiden tot harde (gewelddadige) confrontaties tussen beide kampen, hetgeen een bedreiging zou kunnen betekenen voor de Nederlandse openbare orde en veiligheid. Een eventuele hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp aan Suriname zal mogelijk een katalyserend effect op deze controverse hebben.

.

BONK; EEN POGING TOT ORGANISATIE VAN DE BASISDEMOCRATIE ?

Onder deze titel zal op 19 januari 1985 in "De Horst" te Driebergen een conferentie gehouden worden. De bedoeling is "het bij elkaar brengen van radicale groepen binnen de vredes-beweging en het vormen van een samenwerkingsverband, waarin groepen (organisaties) gezamenlijk concrete acties gaan bedenken en uitvoeren".* Waarheen deze poging tot organisatie van de basis-democratie en voorbereiding op hardere actievormen van de vredesbeweging of delen daarvan zou kunnen leiden, wordt in het navolgende onder ogen gezien.

Geschiedenis

Eind 1983 begin 1984 vond de naamsverandering plaats van de basisgroepen tegen kernenergie: Basisgroepen tegen Kerngeweld en Militarisme werd de nieuwe aanduiding, op te vatten als een samengaan van de Anti-Kernenergie Beweging (AKB) en de Anti-Militaristische Beweging (AMB), voor zover er bij twee als zodanig ongestructureerde stromingen in de "Beweging" van samengaan gesproken kan worden.

Gefrustreerd door het gebrek aan respons vanuit de regering op de massale demonstratie tegen de kruisraketten van 29 oktober 1983, toonde zich reeds tijdens de demonstratie zelve een naar verhouding groot aantal demonstranten in principe bereid tot verdergaande acties. Al vrij snel ontstond ook het LONK,** dat tot nu toe evenwel een vrij noodlijdend bestaan leed, omdat het doel (te weten: het presenteren van radicalere ideeën aan de top van de vredesbeweging) niet bereikt werd en in elk geval niet tot het gewenste resultaat bleek te leiden. Een aantal mensen uit het LONK besloot dan ook een congres over Burgerlijke Ongehoorzaamheid (BO) te organiseren. Toen zich echter ook groepen van buiten het LONK,** met dit idee gingen bemoeien, werd de opzet veranderd in het houden van een Aktivisten-konferentie over Burgerlijke Ongehoorzaamheid en Non Kooperatie (BONK).

Doel.

Doel van BONK is het discussieren over de voorgestelde strategische opzet en over het plaatselijk en regionaal invullen daarvan. De strategische opzet bestaat uit een drie fasenplan, dat beoogt een kader te geven aan alle te voeren acties - zoals ze in het verleden, zij het versnipperd, ook al werden uitgevoerd - teneinde het grotere doel: de onvoorwaardelijke afwijzing van de plaatsing van kruisraketten, duidelijker in perspectief te kunnen houden. Men gaat ervan uit dat in "veel plaatsen en regio's al plannen gemaakt of in voorbereiding zijn.

*"BLUF!" 150, pagina 21

**Landelijk Overleg Non Kooperatie

***Zoals: Vrouwen Voor Vrede Amsterdam, Betaal niet mee , AMOK, VredesAktiekrant en een aantal stedelijke platforms.

De BONK-actiecampagne is een mogelijkheid deze verschillende initiatieven meer op elkaar te laten aansluiten".* Dat het niet alleen gaat om het verzet tegen de kruisraketten bewijst de volgende zin uit de inleiding tot het drie fasenplan, een zin, die waarschijnlijk is ingegeven door het verlangen de AMB aan zich te binden, die immers de kruisraketten slechts beschouwt als een symptoom van het militarisme:

"Immers, slechts in een gezamenlijk aktiefrent tegen plaatsing en oorlogsvoorbereidingen in het algemeen, kan de vredesbeweging zich onverzettelijk tonen".

Drie fasenplan.

De Amsterdamse Onkruiter en "Bluf"-redacteur Wijnand DUIJVENDAK geeft samen met ene "Ton" een samenvatting van het drie fasenplan, die nog duidelijker is dan de eerdergenoemde "Konferensiemap":

"Fase 1 omvat de periode tot de zomervakantie, waarin de organisatorische en strategische basis wordt gelegd voor een 'gesloten aktiefrent'. Dit gebeurt o.a. door middel van infoverspreiding over het regeringsbesluit van juni inzake de plaatsing van kruisvluchtwapens. Doel is het betrekken van bestaande vredesgroepen en maatschappelijke organisaties bij de vredesstrijd. Deze fase wordt afgesloten met een manifestatie over de stuwende rol van de NAVO in de bewapening.

Fase 2 omvat verdere activiteiten, vooral op regionaal nivo, die drukverhogend zullen werken. Er worden al delen van actieplannen uitgevoerd om te zien hoe een en ander loopt. Van alle acties moet een dreiging uitgaan van maatschappelijke onrust. Rond november vinden er landelijk acties plaats, zoals werkon derbrekingen, blokkades, bezettingen e.d.

Fase 3 zal na het besluit in november '85 ingaan. Enkel een onvoorwaardelijk afwijzen van plaatsing zal getolereerd worden. Volhardender acties zullen anders het gevolg zijn."

Op zichzelf genomen lijkt dit plan zich nog wel te bevinden binnen het door de wet toegestane kader. Een beschouwing van het plan voor de organisatie-opbouw doet hier echter vraagtekens rijzen. Men stelt nl. voor om te komen tot de oprichting van de volgende groepen:

*BONK Konferensiemap december 1984, pagina 4.

- een speurgroep Woensdrecht, die bekend is met de inventarisatie van bedrijven, betrokken bij bouw, transport en toelevering, met name ten behoeve van het werk van de bedrijvengroep.
- BONK-groepen, die plaatselijk en regionaal moeten zorgen voor de samenwerking met bestaande vredesactiegroepen en het klimaat rijp moeten maken voor verzet met "ongekende hoogtepunten".
- Bedrijvengroep, die arbeiders/sters van bedrijven, die met Woensdrecht te maken hebben, moet informeren en activeren.
- NAVO-groep, ter voorbereiding van de NAVO-manifestatie en om de rol van de NAVO bij de bewapening te onderzoeken en te publiceren.
- Landelijk BONK-Overleg, dat de plaatselijke en regionale activiteiten coördineert en contacten legt met andere landelijke organisaties.
- Speurgroep "Stop de Kruisraket, die geïnitieerd is door AMOK,* in de hoop dat zij een landelijk informanten- en contactennet zal opbouwen, dat aan de hand van periodieke checklijsten onder meer ook "onbereikbaar lijkende informatie" door zal zenden.

Toekomst.

Via een interview in "BLUF" 150 over BONK zegt een van de organisatoren, Hans K , dat het initiatief aan de basis van de vredesbeweging heel goed is gevallen: men verwacht tussen de 500 en 700 deelnemers met een heel gevarieerde achtergrond. Zo is onder meer de Vereniging Dienstweigeraars enthousiast bezig eigen plannen uit te werken en hebben steungroepen Woensdrecht een BONK-groep opgericht.

Even te voren liet K in antwoord op een desbetreffende vraag weten "effectieve sabotage-acties prima te vinden en zich er niet van te zullen distantieren. Alleen zijn BONK-acties gericht op massaliteit en dergelijke acties moet je met kleine min of meer geheime groepen uitvoeren". Verder "moet de groep die de CID-papers heeft gejat in Utrecht heel duidelijk aansluiting vinden bij de brede vredesbeweging. De informatie die zij gevonden heeft is hardstikke belangrijk. Dat is informatie waarmee je de beweging voort kunt stuwten".

*Anti-Militaristies Onderzoeks Kollektief

Bovenstaande uitlatingen, gevoegd bij in de "Beweging"
circulerende geruchten, dat de betrekkelijk gematigde taal van
BONK slechts camouflage is, nopen ons - hoe dan ook - tot grote
waakzaamheid.

.

BIJLAGE-I

OVERZICHT VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN OP (POLITIEK)
ACTIVISTISCH GEBIED - 1984.

<u>Actiedoel</u>	<u>Datum uitvoering</u>	<u>Groepering</u>
Verstoring installatie van CP-leden in de Gemeenteraad van Almere	16-1-1984	Anti-Fascisten/ "Onkruid"
Actie tegen de Nederland-Zuid-Afrika Vereniging te Amsterdam	19-1-1984	Anti-fascisten/ "Onkruiders"
Actie tegen het aanbieden van het eindrapport BMD	23-1-1984	AKB
Staatsbezoek Mitterrand	06-02-1984	"De Beweging"
Diefstal paspoorten uit het Marokkaans Consulaat Amsterdam.	09-02-1984	Onkruid
Dag van de Onrust/Weyers actiedag Amsterdam	10-02-1984	Krakers, "De Beweging"
Ontruiming Wyers, Amsterdam	14-02-1984	Krakers
Woensdrechtactie-Actie	18-02-1984	o.a. AKB/AMB
Actie tegen de "Kunstkunster" te Heemskerk	02-03-1984	IJmondkruid
Blokkade-actie Vliegbasis Volkel	08-03-1984	o.a. AMB-vrouwen
Bezetting Veenhuizen	21-03-1984	AMB/AKB/ Anarchisten
Diefstal uit de MIBO-magazijnen	26/27-03-84	Onkruid
Bezoek Weinberger	29-03-1984	"De Beweging"

<u>Aktie doel</u>	<u>datum uitvoering</u>	<u>Groepering</u>
Blokkade "Cannenberg", Maastricht	04-04-1984	AMB
Bezettingsactie Woensdrecht en Volkel	07-04-1984	o.a.AMB/AKB
Gewelddadige demonstratie tegen ontruiming kraakpand te Amersfoort	13-04-1984	KB
Bezetting CDA-kantoor te Den Haag	20-04-1984	"Beweging"
Demonstratie bij Urenco-Almelo	21-04-1984	AKB
"Dag van de Onvrede" Amsterdam, Leiden, Delft, Volkel, Utrecht	01-05-1984	"Beweging"
Plan om een uraniumtransport te blokkeren/bezetten te Rotterdam	08-05-1984	AKB
"Vredesweek", landelijk, incl. omsingeling Soesterberg	6/12-05-1984 (12-05)	o.a.AMB/AKB/KB
o.a. AMB/AKB/KB Actie tegen CP-Congres te Boekel	12-05-1984	Beweging(en) Anti-Fascisten
Vrouwenverzetsweek, landelijk	19/24-5-1984	o.a. AMB/AKB
Actie tegen bunker, Nijmegen	30-05-1984	AMB/Beweging
Demonstratie bij Us-site Darp (Havelte)	31-05-1984	o.a. AMB
Actie contra LUBBERS/De JONG te Nijmegen	01-06-1984	uitkerings- gerechtigden / Beweging
Bezetting VVD-kantoor te Amsterdam	04-06-1984	KB/AMB/AKB
Anarchistische Pinksterlanddag/annex actie Veenhuizen	09-06-1984	Anarchisten
"pleurisdagen", o.m. Nijmegen, Den Bosch, Amsterdam, Den Haag	12/14-06-84	"De Beweging"
Brandstichting Gemeentelijke Dienst	06-07-1984	KB
Bezetting/Oppakactie Gen. Bonskazerne, Grave	07-07-1984	AMB
Bommelding bij Vierdaagse Nijmegen	17/20-07-84	AMB
Bezetting Havenschap bij munitietransport te Delfzijl	20-07-1984	AMB/PSP

<u>Actiedoel</u>	<u>Datum uitvoering</u>	<u>Groepering</u>
Brandbom bij het Arrondissementsparket, Amsterdam	24-07-1984	KB
Anti-fascismeweek met vernieling pand vreemdelingenpolitie + bommelding	19/25-08-84	Beweging alsmede Anti-fascisten en Krakkers
"Toeristische" acties met bekladdingen, brand- en rookbommen, Amsterdam	20-08 t/m 16-09-1984	KB
Vliegfeest met bommelding in Soesterberg	01-09-1984	Verm. Beweging alsmede anti-fascisten en racisten
Ongeregeldheden Ferd. Bolstraat te Amsterdam	17-09-1984	KB
MIBO-actie in Dordrecht en Alphen a.d. Rijn	14-10-1984	Anti-militaristen/ Onkruit
Blokkade Maasbrug bij Maaseik	13-10-1984	Anti-militaristen
Bezetting Gemeentelijke Dienst Herhuisvesting te Amsterdam	30-1-1984	KB
Blokkade toegang Kerncentrale Dodewaard	09-11-1984	AKB
Protestactie tegen het kabinetsbeleid en de opening van het politiebureau in Beverwijk door minister RIETKERK	15-11-84	Anarchisten
Inbraak in de Generaal Knoopkazerne te Utrecht	19-11-1984	Anti-militaristen

AMB = Anti-Militaristen Beweging
AKB = Anti-Kernergie
Beweging KB = Kraakbeweging

.

Bijlage-II

ONDERWERP-INDEX KWARTAALOVERZICHT 1984.

	<u>no.K.O.</u>	<u>blz.</u>
1. <u>Activiteiten van buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten.</u>		
1.1 Algemeen		
- Spionagezaken in 1984	IV ,	7
1.2 USSR		
- Persona non grata verklaringen	I ,	15
- Sovjet Russische spionage en sabotage	IV ,	1
1.3 Polen		
- De Poolse inlichtingen- en veiligheidsdiensten	I ,	1
1.4 DDR		
- DDR-inlichtingenactiviteiten in Nederland	III ,	1
1.5 Volksrepubliek China		
- De aanwezigheid van wetenschappers en studenten uit de Volksrepubliek China in Nederland	II ,	1
2. <u>Anti-Democratische stromingen</u>		
2.1 <u>Communisme</u>		
2.1.1 Internationaal		
- Orthodoxe, Pro-Sovjetkrachten roeren zich binnen Westeuropees Communisme	I ,	26
- Actualiteitsverlies Eurocommunisme	II ,	8
- Paneuropese vredesdiscussie. Het derde Europese forum voor kernontwapening	III ,	8
- Sovjetblad over Communisten en protestbeweging in de Westerse wereld	IV ,	9
2.1.2 Nationaal		
- Beginselen en praktijk van de CPN	I ,	33
- De wisselende belangstelling van het Oostblok voor de Nederlandse vredesbeweging	III ,	20
- Het NCEVS als instrument van de Wereldvredesraad	IV ,	13
2.2 Trotskisme		
- (ex-) Bond Voor Dienstplichtigen	II ,	14
2.3 Rechts-Extremisme		
- De Centrum Partij	I ,	41
	III ,	27
- Vikingjeugd in Nederlandse Volks Unie en Centrum Partij	IV ,	16

3. Minderheden - Activisme-Terrorisme

	<u>no. K.O.</u>	<u>blz.</u>
3.1 <u>Minderheden</u>		
- De Molukse huurkwestie	I ,	47
	III ,	34
	IV ,	20
- Congres Badan Persatuan	I ,	52
- Nieuwe coupoging tegen het regiem - Bouterse		
- De actuele situatie binnen Surinaamse gemeenschap in Nederland	IV ,	23
3.2 <u>Activisme</u>		
- De "Beweging" na Reforger '83	I ,	54
- Ontwikkelingen binnen de "Beweging"	II ,	25
- Woensdrecht en de kruisraketten	II ,	29
- Opleving van het Amsterdamse kraakactivisme	III ,	37
- BONK, een poging tot apartisatie van de basisdemocratie ?	IV ,	28
- Activiteiten in de sfeer van het politiek activisme 1984	IV ,	bijl.I
3.3 <u>Terrorisme</u>		
- Shi'iten en Islamitische fundamentalisten	III ,	41
- Recente Islamitisch- terroristische activiteiten	III ,	46